

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 12. oktobra 2017*

„Predhodno odločanje – Carinska unija – Carinski zakonik Skupnosti – Člen 29 – Uvoz vozil – Določitev carinske vrednosti – Člen 78 – Ponovni pregled deklaracije – Člen 236(2) – Povračilo uvoznih dajatev – Triletni rok – Uredba (EGS) št. 2454/93 – Člen 145(2) in (3) – Nevarnost za pomanjkljivost – Dvanajstmesečni rok – Veljavnost“

V zadevi C-661/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče, Nizozemska) z odločbo z dne 4. decembra 2015, ki je na Sodišče prispela 11. decembra 2015, v postopku

X BV

proti

Staatssecretaris van Financiën,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, E. Levits, A. Borg Barthet (poročevalec), sodnika, M. Berger, sodnica, in F. Biltgen, sodnik,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 30. novembra 2016,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za X BV L.E.C. Kanters, E.H. Mennes in L.G.C.A. Pfennings,
- za nizozemsko vlado M. Bulterman in B. Koopman, agenta,
- za Evropsko komisijo L. Grønfeldt, M. Wasmeier in F. Wilman, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. marca 2017

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na, prvič, razlago člena 29(1) in (3) ter člena 78 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307, v nadaljevanju: carinski zakonik) in člena 145(2) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 444/2002 z dne 11. marca 2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 12, str. 209, v nadaljevanju: izvedbena uredba), in, drugič, na veljavnost člena 145(3) izvedbene uredbe.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med X BV in Staatssecretaris van Financiën (državni sekretar za finance, Nizozemska), ker je zadnjenavedeni zavrnil zahteve prvonavedene za povračilo carinskih dajatev za vozila.

Pravni okvir

- 3 Člen 29(1) in (3) carinskega zakonika določa:

„1. Carinska vrednost uvoženega blaga je njegova transakcijska vrednost, to pomeni cena, ki je bila za blago ob prodaji za izvoz na carinsko območje Skupnosti dejansko plačana ali ki jo je treba plačati, po potrebi po uskladitvi, opravljeni v skladu s členoma 32 in 33, če:

- (a) v zvezi s prepustitvijo ali uporabo blaga za kupca ne obstajajo nobene druge omejitve, razen tistih, ki
 - jih nalaga ali zahteva zakon ali javni organi v Skupnosti,
 - omejujejo geografsko območje, na katerem se blago lahko proda naprejali
 - bistveno ne vplivajo na vrednost blaga;
 - (b) za prodajo ali ceno ne velja neki pogoj ali storitev, katere vrednost se ne more določiti v zvezi z blagom, ki se vrednoti;
 - (c) da noben del prihodka iz katere koli kupčeve nadaljnje prodaje, razpolaganja ali uporabe blaga ne pripada neposredno ali posredno prodajalcu, razen če je možna ustrezna prilagoditev glede na določbe člena 32
- in
- (d) kupec in prodajalec nista povezana ali, v primeru, da sta povezana, če je transakcija vrednost v skladu z odstavkom 2 sprejemljiva za carinske namene.

[...]

3.

- (a) Dejansko plačana ali plačljiva cena je celotno plačilo, ki ga kupec opravi ali mora opraviti prodajalcu ali v prodajalčevo korist za uvoženo blago in vključuje vsa plačila, ki jih kot pogoj za prodajo uvoženega blaga kupec opravi ali mora opraviti prodajalcu ali tretji osebi zaradi izpolnitve prodajalčeve obveznosti. Plačila ni treba nujno opraviti z gotovino. Lahko se opravi tudi z akreditivi ali s prenosnimi vrednostnimi papirji neposredno ali posredno.
- (b) Dejavnosti, vključno s tistimi, ki se nanašajo na trženje, ki jih kupec izvaja za svoj račun, se razen tistih, za katere je v členu 32 predvidena uskladitev, ne štejejo za posredno plačilo prodajalcu, tudi če se lahko štejejo kot korist za prodajalca ali jih je kupec opravil v dogovoru z njim; njihovi stroški se pri določanju carinske vrednosti uvoženega blaga ne prištevajo dejansko plačani ali plačljivi ceni.“

4 Člen 78 tega zakonika določa:

„1. Carinski organi lahko po uradni dolžnosti ali na zahtevo deklaranta, po odobritvi prepustitve blaga, deklaracije ponovno pregledajo.

2. Carinski organi lahko po prepustitvi blaga preverijo poslovne dokumente in podatke, ki se nanašajo na uvozne ali izvozne operacije v zvezi z zadevnim blagom ali na kasnejše trgovske posle z istim blagom, da se prepričajo o točnosti navedb v deklaraciji. Ta preverjanja se lahko izvajajo pri deklarantu, vseh osebah, ki so s poslovnega vidika neposredno ali posredno udeležene v navedenih operacijah, in vseh drugih osebah, ki iz poslovnih razlogov razpolagajo s temi dokumenti in podatki. Ti organi lahko tudi pregledajo blago, če je to še mogoče predložiti.

3. Če se pri ponovnem pregledu deklaracije ali naknadnih preverjanjih izkaže, da so bile določbe o zadevnem carinskem postopku uporabljene na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov, carinski organi ob upoštevanju vseh sprejetih predpisov, sprejmejo potrebne ukrepe za ureditev položaja, pri čemer upoštevajo nove informacije, s katerimi razpolagajo.“

5 Člen 236 carinskega zakonika določa:

„1. Uvozne ali izvozne dajatve se povrnejo, kolikor se ugotovi, da v trenutku plačila znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Uvozne ali izvozne dajatve se odpustijo, kolikor se ugotovi, da v trenutku vknjižbe znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Povračilo ali odpust se ne odobri, če so dejstva, ki so povzročila plačilo ali vknjižbo zneska, ki ni bil zakonsko dolgovan, posledica goljufivega dejanja udeleženega.

2. Povračilo ali odpust uvoznih ali izvoznih dajatev se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka treh let, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila o teh dajativah dolžniku.

Ta rok se podaljša, če udeleženi dokaže, da zahtevka v tem roku ni mogel vložiti zaradi nepredvidljivega dogodka ali višje sile.

Carinski organi po službeni dolžnosti povrnejo ali odpustijo dajatve, če v tem roku sami ugotovijo, da gre za enega od primerov iz prvega in drugega pododstavka odstavka 1.“

6 Člen 238(1) in (4) tega zakonika določa:

„1. Uvozne dajatve se povrnejo ali odpustijo, kolikor se ugotovi, da se vknjiženi znesek teh dajatev nanaša na blago, ki je bilo dano v zadevni carinski postopek, in ga je uvoznik zavrnil, ker je bilo [...] poškodovano [pomanjkljivo] ali ni ustrezalo določbam pogodbe, na podlagi katere je bilo uvoženo. [...]

[...]

4. Povračilo ali odpust uvoznih dajatev zaradi razlogov, opisanih v odstavku 1, se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka dvanajstih mesecev, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila teh dajatev dolžniku.

[...]“

7 Člen 145 izvedbene uredbe določa:

„[...]“

2. Po sprostitvi blaga v prosti promet se sme popravek dejansko plačane ali plačljive cene prodajalca blaga v prid kupca upoštevati pri določitvi carinske vrednosti v skladu s členom 29 zakonika, če se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da:

(a) je bilo blago pomanjkljivo v trenutku, predvidenem v členu 67 zakonika;

(b) je prodajalec popravil ceno zaradi izvajanja garancijskih obveznosti iz prodajne pogodbe, sklenjene pred sprostitvijo blaga v prosti promet, in

(c) pomanjkljiva narava blaga še ni bila upoštevana v zadevni prodajni pogodbi.

3. Dejansko plačana ali plačljiva cena blaga, popravljena v skladu z odstavkom 2, se sme upoštevati samo, če je bil popravek narejen v obdobju 12 mesecev po datumu sprejema deklaracije za sprostitev blaga v prosti promet.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

8 Družba X je pri proizvajalcu s sedežem na Japonskem kupila vozila in jih dala v prosti promet na ozemlju Evropske unije. Družba X je osebna vozila nato prodajala posrednikom, ki so jih naprej prodajali končnim potrošnikom.

9 Avgusta 2007 je družba X dala v prosti promet osebna vozila tipa A (v nadaljevanju: vozila tipa A) in osebna vozila tipa D (v nadaljevanju: vozila tipa D). Marca 2008 je dala v prosti promet osebna vozila tipa C (v nadaljevanju: vozila tipa C). Carinska vrednost teh treh tipov vozil je bila določana v skladu s členom 29 carinskega zakonika na podlagi nakupne cene, ki jo je družba X plačala proizvajalcu. Družba X je plačala carinske dajatve, ki jih je določil Inspecteur van de Belastingdienst/Douane (davčni inšpektor, Nizozemska) (v nadaljevanju: inšpektor).

10 Proizvajalec je, potem ko so bila vozila tipa A dana v promet, družbo X prosil, naj pozove vse lastnike tega tipa vozila, da se dogovorijo za sestanek s posrednikom za brezplačno menjavo krmilne sklopke. Družba X je posrednikom povrnila stroške te menjave. Proizvajalec je nato te stroške povrnil družbi X v skladu z garancijsko obveznostjo, določeno v prodajni pogodbi, sklenjeni z družbo X. Do tega povračila je prišlo v dvanajstih mesecih od dneva sprejetja deklaracije za sprostitev teh avtomobilov v prosti promet.

- 11 Potem ko so bila vozila tipa D in C dana v promet, so se na njih pokazale napake na tečaju vrat in na gumenem tesnilu. Zadevni posredniki so te okvare odpravili leta 2010 v skladu z garancijo, ki jo nudijo. Družba X je posrednikom ponovno povrnila stroške tega popravila na podlagi garancijske obveznosti iz prodajne pogodbe, ki jo je sklenila z njimi. Proizvajalec je te stroške družbi X povrnil v skladu z garancijsko obveznostjo, ki izhaja iz prodajne pogodbe, ki je bila sklenjena z njo.
- 12 Družba X je z dopisom z dne 10. maja 2010 na podlagi člena 236 carinskega zakonika zahtevala delno povračilo carinskih dajatev, ki jih je plačala za vozila tipov A, C in D. Ta zahteva je temeljila na dejstvu, da se je carinska vrednost vsakega od zadevnih vozil naknadno izkazala za nižjo od njihove prvotno ugotovljene carinske vrednosti. Razlika med prvotno carinsko vrednostjo in resnično carinsko vrednostjo je po mnenju družbe X ustrezala znesku povračila, ki ji ga je proizvajalec izplačal za vsako osebno vozilo.
- 13 Inšpektor je menil, da se je ta zahtevek nanašal na popravek – ki ga je proizvajalec izvedel v korist družbe X – dejansko plačane cene za ta vozila v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe. Vendar je zahtevek glede vozil tipa A zavrnil, ker ta niso bila „pomanjkljiva“ v smislu te določbe. Glede vozil tipa D in C pa je inšpektor zahtevek za povračilo carinskih dajatev prav tako zavrnil, ker se je iztekel dvanajstmesečni rok od dneva sprejetja uvozne deklaracije, v katerem mora prodajalec izvesti plačilo kupcu, ki je rok, ki je določen v členu 145(3) izvedbene uredbe.
- 14 Rechtbank Noord-Holland (sodišče province Severna Holandija, Nizozemska), ki je odločalo v postopku na prvi stopnji, je zavrnilo tožbo, ki jo je vložila družba X glede zavrnilnih odločb, ki jih je sprejel Inšpektor. Presodilo je med drugim tudi, da družba X ni dokazala, da so bila na dan sprejetja uvozne deklaracije vozila A „pomanjkljiva“ v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe, saj po mnenju tega sodišča za uporabo te določbe ne zadostuje, da se dokaže „verjetnost ali možnost, da obstaja pomanjkljivost“.
- 15 Predložitveno sodišče, ki odloča o pritožbi, se na prvem mestu glede vozil tipa A sprašuje o natančnem obsegu člena 145(2) izvedbene uredbe. V zvezi s tem ugotavlja, da povračilo stroškov za popravilo krmilne sklopke teh vozil s strani proizvajalca ustreza znižanju nabavne cene, po uvozu teh vozil, in da to znižanje izhaja iz ugotovitve, da so imela ta vozila proizvodno napako, zato je obstajala nevarnost, da se krmilna sklopka z uporabo pokvari. V takih okoliščinah jo je proizvajalec za vsa zadevna vozila iz previdnosti zamenjal.
- 16 Predložitveno sodišče v skladu z mnenjem inšpektorja in v skladu z zbirko besedil v zvezi s carinsko vrednostjo navaja, da bi se člen 145(2) izvedbene uredbe lahko nanašal le na primere, v katerih se naknadno izkaže, da je bilo na dan sprejetja deklaracije za sprostitev blaga v prosti promet blago dejansko pomanjkljivo. Vendar to sodišče meni tudi, da bi bilo mogoče to določbo razlagati širše in bi se nanašala na primer, v katerem se izkaže, da je obstajala nevarnost, povezana s proizvodnjo, da uvoženo blago dejansko postane pomanjkljivo.
- 17 Če Sodišče odloči, da se člen 145(2) izvedbene uredbe v obravnavanem primeru ne uporabi, se predložitveno sodišče sprašuje, ali glede na sodbo z dne 19. marca 2009, Mitsui & Co. Deutschland (C-256/07, EU:C:2009:167), člen 29(1) in (3) carinskega zakonika v povezavi s členom 78 tega zakonika ne zahteva, da se prvotno dogovorjeno znižanje cene, ki ga je proizvajalec odobril družbi X, obravnava kot znižanje carinske vrednosti vozil tipa A. Če se namreč po uvozu blaga ugotovi, da je na dan tega uvoza obstajala nevarnost, da bo zadevno blago postalo pomanjkljivo pred potekom garancijskega roka, tako da ne bo uporabno, bi to imelo negativne posledice na ekonomsko vrednost tega blaga in zato tudi na njegovo carinsko vrednost.
- 18 Na drugem mestu se glede vozil tipa C in D predložitveno sodišče sprašuje o veljavnosti dvanajstmesečnega roka, ki je določen v členu 145(3) izvedbene uredbe.

- 19 V obravnavanem primeru navaja, da je proizvajalec družbi X povrnil stroške popravila pomanjkljivih delov vozil teh dveh tipov na podlagi pogodbene garancijske obveznosti, kar je treba šteti za popravek cene, ki je bila plačana za zadevna osebna vozila. Vendar tega popravka ni mogoče upoštevati za določitev carinske vrednosti, če do njega ni prišlo v dvanajstmesečnem roku, ki je bil določen v tem členu 145(3).
- 20 Poudarja, da razlogi, ki so ga vodili k določitvi tega roka, ne izhajajo jasno iz uvodnih izjav izvedbene uredbe. V zvezi s tem se sklicuje na sodbo z dne 19. marca 2009, Mitsui & Co. Deutschland (C-256/07, EU:C:2009:167), s katero je Sodišče presodilo, da je člen 29(1) in (3) carinskega zakonika podlaga za povračilo ali znižanje uvoznih dajatev. Predložitveno sodišče se zato sprašuje, ali je dvanajstmesečni rok, ki je določen v členu 145(3) izvedbene uredbe, v skladu s členom 29 carinskega zakonika v povezavi s členom 78 tega zakonika, če te določbe ne določajo roka za uskladitev carinske vrednosti po popravku cen, in s členom 236 tega zakonika v delu, v katerem določa triletni rok za vložitev zahtev za povračilo carinskih dajatev.
- 21 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. a) Ali je treba člen 145(2) izvedbene uredbe v povezavi s členom 29(1) in (3) carinskega zakonika razlagati tako, da pravilo, ki ga določa, velja tudi za primer, v katerem je ugotovljeno, da je na dan sprejema deklaracije za določeno blago obstajala nevarnost, povezana s proizvodnjo, da bo del blaga z uporabo postal pomanjkljiv, in prodajalec, da izključi to nevarnost, z izpolnitvijo pogodbene garancijske obveznosti kupcu zagotovi znižanje cene v obliki povračila stroškov, nastalih za popravilo blaga?
- b) Če pravilo iz člena 145(2) izvedbene uredbe v primeru, navedenem pod točko (a), ne velja, ali je mogoče zgolj na podlagi člena 29(1) in (3) carinskega zakonika v povezavi s členom 78 [tega] zakonika zmanjšati deklarirano carinsko vrednost po zagotovitvi znižanja cene, navedenega v točki (a)?
2. Ali je pogoj iz člena 145(3) izvedbene uredbe za spremembo carinske vrednosti, ki jo določa, in sicer, da mora do popravka plačane ali plačljive cene za blago priti v dvanajstih mesecih od dneva sprejema deklaracije za sprostitev v prosti promet blaga, v nasprotju s členoma 78 in 236 carinskega zakonika v povezavi s členom 29 [tega] zakonika?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 22 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem pod točko a) v bistvu sprašuje, ali je treba člen 145(2) izvedbene uredbe v povezavi s členom 29(1) in (3) carinskega zakonika razlagati tako, da velja za primer, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je ugotovljeno, da na dan sprejema deklaracije za dajanje v promet blaga obstaja nevarnost, povezana s proizvodnjo, da to blago z uporabo postane pomanjkljivo, in prodajalec, da izključi to nevarnost, z izpolnitvijo pogodbene garancijske obveznosti kupcu zagotovi znižanje cene v obliki povračila stroškov, nastalih za popravilo blaga.
- 23 Predložitveno sodišče se zlasti sprašuje glede obsega „pomanjkljivosti“, ki jo mora v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe izkazati blago, da se sme popravek dejansko plačane cene prodajalca blaga v prid kupca upoštevati pri določitvi carinske vrednosti v skladu s členom 29 carinskega zakonika.
- 24 Najprej je treba pojasniti, da je za vozila tipa A zaradi njihove proizvodnje obstajala nevarnost za okvaro njihove krmilne sklopke.

- 25 Ugotoviti je treba, da izvedbena uredba ne opredeljuje pojma „pomanjkljivo blago“ in da ne vsebuje nobenega napotila na pravo držav članic za določitev smisla in obsega tega pojma.
- 26 V teh okoliščinah je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso temu pojmu za zagotovitev enotne uporabe prava Unije in spoštovanja načela enakega obravnavanja pripisati avtonomen in enoten pomen v vsej Uniji (glej v tem smislu sodbi z dne 12. decembra 2013, Christodoulou in drugi, C-116/12, EU:C:2013:825, točka 34 in navedena sodna praksa, ter z dne 3. septembra 2014, Deckmyn in Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, točka 14).
- 27 Zato je treba pomen in obseg pojma „pomanjkljivo blago“ v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča določiti glede na njegov običajni pomen v vsakdanjem jeziku, pri čemer je treba upoštevati kontekst, v katerem se uporablja, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (sodbi z dne 22. decembra 2008, Wallentin-Hermann, C-549/07, EU:C:2008:771, točka 17, in z dne 22. novembra 2012, Probst, C-119/12, EU:C:2012:748, točka 20).
- 28 Kot je navedla Evropska komisija, „pomanjkljivo blago“ v običajnem smislu pomeni vse blago brez lastnosti, ki jih je mogoče upravičeno pričakovati ob upoštevanju njegove narave in vseh upoštevnihi okoliščin. Pridevnik „pomanjkljiv“ tako opredeljuje blago, ki nima zahtevanihi lastnosti ali je nepopolno.
- 29 Ta opredelitev sicer ustreza tudi opredelitvi proizvoda z napako, ki jo določa člen 6(1) Direktive Sveta z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako (85/374/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 1, str. 257). V skladu s to določbo ima proizvod napako, kadar varnost proizvoda ni takšna, kakor jo lahko oseba ob upoštevanju vseh okoliščin upravičeno pričakuje, vključno s predstavitvijo proizvoda, predvidljivo uporabo proizvoda na razumen način in časom, ko je bil proizvod dan v promet.
- 30 V okoliščinah v postopku v glavni stvari je ob upoštevanju narave uvoženega blaga, in sicer vozil in zadevnega dela, namreč krmilne sklopke, upravičeno in razumno pričakovati, da se od njih zahteva višja stopnja varnosti zaradi velikih nevarnosti za telesno celovitost in življenje voznikov, potnikov in tretjih oseb, ki so povezani z njihovo uporabo, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 32 sklepnih predlogov. Ta varnostna zahteva ni izpolnjena, če obstaja nevarnost – povezana s proizvodnjo – za okvaro krmilne sklopke, tako da to blago nima lastnosti, ki jih je od njega mogoče razumno pričakovati in ki ga je zato treba obravnavati kot pomanjkljivo.
- 31 V teh okoliščinah nevarnost za pomanjkljivost, povezana s proizvodnjo blaga, kot so osebna vozila, pomeni, da je to blago „pomanjkljivo“ v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe odkar je bilo proizvedeno in torej *a fortiori* od trenutka, ko je bilo uvoženo na ozemlje Unije.
- 32 To razlago „pomanjkljivosti“ v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe potrjujejo cilji in besedilo, v katero se uvršča ta določba.
- 33 V bistvu je na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča namen ureditve Unije o carinskem vrednotenju vzpostaviti pravičen, enoten in nevtralen sistem, ki izključuje uporabo samovoljnih ali fiktivnih carinskihi vrednosti (sodba z dne 12. decembra 2013, Christodoulou in drugi, C-116/12, EU:C:2013:825, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 34 Glede sobesedila člena 145(2) izvedbene uredbe je treba spomniti, da ta določba pojasnjuje splošno pravilo, ki je določeno v členu 29 carinskega zakonika (sodba z dne 19. marca 2009, Mitsui & Co. Deutschland, C-256/07, EU:C:2009:167, točka 27).
- 35 Na podlagi tega člena 29 je carinska vrednost uvoženega blaga njegova transakcijska vrednost, to pomeni cena, ki je bila za blago ob prodaji za izvoz na carinsko območje Unije dejansko plačana ali ki jo je treba plačati, po potrebi po uskladitvi, opravljeni v skladu s členoma 32 in 33, tega zakonika.

- 36 V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da cena, ki je bila dejansko plačana ali jo je treba plačati, sicer praviloma tvori osnovo za izračun carinske vrednosti, vendar je ta cena dejavnik, ki ga je treba uskladiti, če je to potrebno, da se izogne določitvi arbitrarne ali fiktivne carinske vrednosti (sodba z dne 12. decembra 2013, Christodoulou in drugi, C-116/12, EU:C:2013:825, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 37 Carinska vrednost mora namreč odražati resnično ekonomsko vrednost uvoženega blaga in upoštevati vse elemente tega blaga, ki pomenijo ekonomsko vrednost (sodba z dne 15. julija 2010, Gaston Schul, C-354/09, EU:C:2010:439, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 38 Obstoj nevarnosti, povezane s proizvodnjo, da blago z uporabo postane nedelujoče, pa kot tako in neodvisno od uresničitve te nevarnosti zniža ekonomsko vrednost tega blaga, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 34 sklepnih predlogov.
- 39 Komentar št. 2 zbirke besedil v zvezi s carinsko vrednostjo, na katerega se sklicuje predložitveno sodišče, ne more ovreči ugotovitve iz točke 31 te sodbe, ker je poleg tega, da ta komentar pravno ni zavezujoč, položaj, na katerega se nanaša ta komentar, drugačen kot položaj v postopku v glavni stvari, v katerem obstaja nevarnost, povezana s proizvodnjo, da vsa vozila dejansko postanejo pomanjkljiva z uporabo, kar zahteva menjavo krmilne sklopke za vsa zadevna osebna vozila.
- 40 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje pod točko a) odgovoriti, da je treba člen 145(2) izvedbene uredbe v povezavi s členom 29(1) in (3) carinskega zakonika razlagati tako, da velja za primer, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je ugotovljeno, da na dan sprejema deklaracije za dajanje blaga v promet obstaja nevarnost, povezana s proizvodnjo, da to blago z uporabo postane pomanjkljivo, in prodajalec, da izključi to nevarnost, z izpolnitvijo pogodbene garancijske obveznosti kupcu zagotovi znižanje cene v obliki povračila stroškov, nastalih za popravilo blaga.
- 41 Iz tega izhaja, da na prvo vprašanje pod točko b), ki ga je predložitveno sodišče zastavilo podredno, ni treba odgovoriti.

Drugo vprašanje

- 42 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je člen 145(3) izvedbene uredbe, ki določa, da mora do popravka dejansko plačane ali plačljive cene za blago priti v roku dvanajstih mesecev od dneva sprejema deklaracije za sprostitev blaga v prosti promet, v nasprotju s členom 29 carinskega zakonika v povezavi s členoma 78 in 236 tega zakonika.
- 43 Predložitveno sodišče dvomi o tem, da je člen 145(3) izvedbene uredbe skladen s carinskim zakonikom glede tega, da če uskladitev carinske vrednosti uvoženega blaga izhaja iz popravka cene v skladu s členom 145(2) te uredbe, to povzroči znižanje triletnega roka, ki je določen v členu 236(2) carinskega zakonika, v katerem se lahko vloži zahtevek za povračilo.
- 44 Navesti je treba, da je bila izvedbena uredba sprejeta na podlagi člena 247 carinskega zakonika, kakor je bil spremenjen z Uredbo (ES) št. 2700/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 10, str. 239), ki povzema določbo, ki je v bistvu enaka členu 249 tega zakonika. Ta člen 247 je zadostna podlaga za to, da lahko Komisija sprejme izvedbene predpise za izvajanje tega zakonika (glej v tem smislu sodbi z dne 11. novembra 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, EU:C:1999:548, točka 35, in z dne 8. marca 2007, Thomson in Vestel France, C-447/05 in C-448/05, EU:C:2007:151, točka 23).

- 45 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da lahko Komisija sprejme vse potrebne oziroma primerne ukrepe za izvajanje temeljne uredbe, če niso v nasprotju z njo ali z izvedbenimi predpisi Sveta Evropske unije (glej zlasti sodbo z dne 11. novembra 1999, *Söhl & Söhlke*, C-48/98, EU:C:1999:548, točka 36 in navedena sodna praksa). Komisija ima v zvezi s tem določen obseg proste presoje (glej v tem smislu sodbi z dne 8. marca 2007, *Thomson in Vestel France*, C-447/05 in C-448/05, EU:C:2007:151, točka 25, in z dne 13. decembra 2007, *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, točka 45).
- 46 V tem primeru je treba glede potrebnosti ali koristnosti dvanajstmesečnega roka, ki ga določa člen 145(3) izvedbene uredbe, navesti, da trditev, ki jih glede tega navaja Komisija, vseeno ni mogoče sprejeti.
- 47 Prvič, Komisija namreč meni, da je ta rok koristen in celo potreben za izvajanje člena 29 carinskega zakonika, če dopušča boj proti nevarnosti za napako ali goljufijo v okviru uporabe člena 145(2) izvedbene uredbe glede na težavo pri določanju, kdaj se napaka ugotovi.
- 48 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da prvi od vsebinskih razlogov, določenih v tej določbi, določa, da je treba carinskim organom zadovoljivo dokazati, da je bilo blago pomanjkljivo ob sprejetju deklaracije o dajanju tega blaga v promet.
- 49 Kot je navedel generalni pravobranilec v točki 45 sklepnih predlogov, v teh okoliščinah očitno ni več potrebno niti koristno, da se uskladitev carinske vrednosti pogoji z dodatno zahtevo, v skladu s katero je treba ceno popraviti v dvanajstmesečnem roku od dneva sprejema deklaracije o dajanju v promet.
- 50 Drugič, Komisija navaja, da je treba zagotoviti pravno varnost in enotno uporabo člena 145(2) izvedbene uredbe.
- 51 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da je treba na podlagi člena 236(2) carinskega zakonika za povračilo uvoznih dajatev pri pristojnem carinskem uradu vložiti zahtevek pred potekom triletnega roka, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila o teh dajatvah dolžniku. Povedano drugače, če ima dolжник pravico do povračila zaradi prilagoditve carinske vrednosti blaga, ki ga je uvozil na podlagi člena 145(2) izvedbene uredbe, bodo uvozne dajatve povrnjene le, če je bil zahtevek vložen v triletnem roku, ki je določen v členu 236(2) carinskega zakonika, in to iz istega naslova kot vsak zahtevek, ki je bil vložen na podlagi tega člena 236.
- 52 Zato je težko razumeti, zakaj ta rok, če je bil zahtevek utemeljen na podlagi pomanjkljivosti blaga v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe, ne bi zagotavljal enake stopnje pravne varnosti in enotnosti za carinske organe držav članic kot zahtevki za povračilo, ki so bili vloženi iz drugega razloga in izplačani na podlagi člena 236 carinskega zakonika.
- 53 Tretjič, ni mogoče sprejeti trditve v zvezi z uskladitvijo roka iz člena 145(3) izvedbene uredbe in enako dolgega roka iz člena 238(4) carinskega zakonika.
- 54 Člen 238(4) carinskega zakonika se namreč nanaša na drugačen položaj od tistega iz člena 145(3) izvedbene uredbe, ker se nanaša na povračilo ali odpust uvoznih dajatev, če uvoznik zavrne blago, ker je pomanjkljivo ali ni v skladu z določili pogodbe. Nasprotno pa kupec iz člena 145(3) izvedbene uredbe hipotetično ne ve, da ima blago ob uvozu napako.
- 55 Iz tega izhaja, da dvanajstmesečni rok iz člena 145(3) izvedbene uredbe ni niti potreben niti koristen za izvajanje carinskega zakonika.
- 56 Vsekakor je treba glede skladnosti člena 145(3) izvedbene uredbe s carinskim zakonikom ugotoviti, da je ta določba v nasprotju s členom 29 tega zakonika v povezavi s členom 78 in členom 236(2) tega zakonika.

- 57 Spomniti je namreč treba, da, kot izhaja iz točk 34 in 35 te sodbe, člen 29 carinskega zakonika določa splošno pravilo, da mora carinska vrednost uvoženega blaga ustrezati njegovi transakcijski vrednosti, torej ceni, ki je bila dejansko plačana oziroma bi morala biti plačana za blago, in da je bilo to splošno pravilo predmet pojasnila v členu 145(2) izvedbene uredbe.
- 58 Iz sodbe z dne 19. marca 2009, Mitsui & Co. Deutschland (C-256/07, EU:C:2009:167, točka 36) izhaja, da se člen 145(2) in (3) izvedbene uredbe, kakor je bil uveden z Uredbo št. 444/2002, ne uporablja za položaje, ki so nastali pred začetkom veljavnosti te uredbe, ker naj bi ta določba ogrozila legitimna pričakovanja zadevnih gospodarskih subjektov. Sodišče je ugotovilo, da je tako, če pristojni carinski organi uporabijo splošni triletni rok, ki je določen v členu 236(2) carinskega zakonika v primeru popravka – po uvozu – transakcijske vrednosti blaga zaradi njegove pomanjkljivosti, da se določi njegova carinska vrednost.
- 59 Člen 145(3) izvedbene uredbe pa določa, da se popravek cene v skladu z odstavkom 2 tega člena lahko upošteva za določitev carinske vrednosti le, če do tega pride v dvanajstmesečnem roku od dneva sprejema deklaracije o dajanju v promet. Zato če do tega popravka cene pride po dvanajstmesečnem roku, ki je določen v tem členu 145(3), carinska vrednost uvoženega blaga ne bo ustrezala transakcijski vrednosti tega blaga v smislu člena 29 carinskega zakonika in je ne bo več mogoče uskladiti.
- 60 Iz tega izhaja, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 60 sklepnih predlogov, da člen 145(3) izvedbene uredbe ob kršitvi člena 29 carinskega zakonika vodi k določitvi carinske vrednosti, ki ne ustreza transakcijski vrednosti blaga, kakor je bila popravljena po uvozu tega blaga.
- 61 Spomniti je tudi treba, da člen 78 carinskega zakonika carinskim organom omogoča, da na zahtevo deklaranta, po odobritvi prepustitve blaga, deklaracijo ponovno pregledajo in, če je to potrebno, povrnejo preveč plačani znesek, če uvozne dajatve, ki jih je plačal deklarant, presegajo to, kar je bilo zakonsko dolgovano v času njihovega plačila. To povračilo se lahko izvede na podlagi člena 236 carinskega zakonika, če so upoštevani pogoji, ki jih določa ta določba, in sicer med drugim spoštovanje roka, ki je načeloma tri leta in ki je določen za vložitev zahtevka za povračilo (glej v tem smislu sodbo z dne 20. oktobra 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, točki 53 in 54).
- 62 Sodišče je v zvezi s tem odločilo, da se člen 78 carinskega zakonika uporablja za popravke podatkov, ki se jih upošteva za določitev carinske vrednosti in zato za uvozne dajatve. Zato je popravek carinske vrednosti, ki izhaja iz „pomanjkljive“ narave uvoženega blaga v smislu člena 145(2) izvedbene uredbe, mogoče opraviti s ponovnim pregledom carinske deklaracije na podlagi člena 78 carinskega zakonika.
- 63 Iz tega izhaja, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 62 sklepnih predlogov, da bi na podlagi člena 29 carinskega zakonika v povezavi s členom 78 in členom 236(2) tega zakonika dolжник lahko dobil povračilo uvoznih dajatev, sorazmerno znižanju carinske vrednosti, ki izhaja iz člena 145(2) izvedbene uredbe, do izteka triletnega roka od posredovanja sporočila dolžniku o teh dajatvah.
- 64 Člen 145(3) te uredbe pa to možnost znižuje na dvanajstmesečni rok, ker se popravek carinske vrednosti, ki izhaja iz uporabe člena 145(2) navedene uredbe, upošteva le, če do popravka cene pride v tem dvanajstmesečnem roku.
- 65 Zato iz tega izhaja, da je člen 145(3) izvedbene uredbe v nasprotju s členom 29 carinskega zakonika v povezavi s členom 78 in členom 236(2) tega zakonika.
- 66 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da člen 145(3) izvedbene uredbe v delu, v katerem določa dvanajstmesečni rok po datumu sprejema deklaracije za sprostitev blaga v prosti promet, v katerem mora biti dejansko plačana ali plačljiva cena popravljena, ni veljaven.

Stroški

- ⁶⁷ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

1. Člen 145(2) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 444/2002 z dne 11. marca 2002, v povezavi s členom 29(1) in (3) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti je treba razlagati tako, da velja za primer, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je ugotovljeno, da na dan sprejema deklaracije za dajanje blaga v promet obstaja nevarnost, povezana s proizvodnjo, da to blago z uporabo postane pomanjkljivo, in prodajalec, da izključi to nevarnost, z izpolnitvijo pogodbene garancijske obveznosti kupcu zagotovi znižanje cene v obliki povračila stroškov, nastalih za popravilo blaga.
2. Člen 145(3) Uredbe št. 2454/93, kakor je bil spremenjena z Uredbo št. 444/2002, v delu, v katerem določa dvanajstmesečni rok po datumu sprejema deklaracije za sprostitev blaga v prosti promet, v katerem mora biti dejansko plačana ali plačljiva cena popravljena, ni veljaven.

Podpisi